

προτέρων ὅτι ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ προεξοφλήσωμεν σατυρικὴν ὕλην ὁλοκλήρων στηλῶν τοῦ **Μη Χάνεσαι**.

Ἐχρειάσθησαν τόσα ἔτη εἰς τὸν θάνατον νὰ θερίξῃ ἐπισκόπους, ἐν εἰδικὸν δικαστήριον νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ ὀλίγους τοιοῦτους καὶ εἴχομεν κατορθώσῃ ἐπὶ τέλους νὰ κενωθῶσι δέκα ἐπτὰ ἔδραι ἐπισκοπικαί.

Ἄλλ' ὅταν συλλογιζόμεθα ὅτι τὸ κατὰ τὴν στατιστικὴν τὸ 1]150 τῶν ἐλλήνων κληρικῶν εὐρέθῃ ἔτοιμον, κατὰλληλον καὶ ἄξιον νὰ καθέξῃ τὰς θέσεις αὐτὰς μᾶς ἐρχεται ἡ ἰδέα ὅτι ὅλοι μας εἴμεθα ἱκανοὶ διὰ *μίτρας*.

Τὸ περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ζήτημα ἀνεφάνη σήμερον παρ' ἡμῖν εἰς τὸ περὶ κρανῶν. Ὁ *Αἰὼν* ἔγραψε τρεῖς στήλας ἐναντίον των, ἡ *Ἐφημερίς* δύο ὑπὲρ, ὁ κ. Φιλήμων ἀνταπήντησε δι' ἄλλων τριῶν ἐπιφυλαχθεὶς νὰ σχολιάσῃ ἀκόμη δι' ἰσαριθμῶν καὶ τὴν ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῃ τοῦ ἀρθροῦ τοῦ *Μιμῆ* ἰδέαν. Ὁ *Μιμῆς* περιμένῃ νὰ τελειώσῃ ὁ *Αἰὼν* διὰ νὰ τὸν τσακίσῃ μὲ ἓνα ἀρθράκι πάλιν. Καὶ οὕτω ἐξακολουθεῖ νὰ μουντζουρώνεται χαρτὶ ἐνῷ τὸ περὶ κρανῶν διάταγμα ὑπεβλήθη, ὑπεγράφη καὶ δημοσιεύεται.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῶν κρανῶν ὑπὸ τῆς *Ἐφημερίδος*:

—Ὁ *Μιμῆς* ἐξήλεψε τὴν ὑπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιγραφῆν τοῦ ἀρτοποιοῦ τῆς *Αὐλῆς* καὶ ἐνεργεῖ διὰ τῶν ἀρθρῶν τοῦ αὐτῶν νὰ τιτλοφορηθῇ *Ἐφημεριδοποιός τῆς Αὐλῆς*.

Ἐκ τῆς διαμάχης μεταξὺ *Ἐφημερίδος* καὶ *Αἰῶνος* ὁ ἀπαθὴς ἀναγνώστης εὐρίσκειτο ἐν ἀμνηχανίᾳ ποῖον ἐκ τῶν δύο νὰ θαυμάσῃ, τὰ κράνη ἢ τὰ κρανία τῶν δύο δημοσιογράφων.

Ὁ Ἀγαθόπουλος προσφέρων μπουγαμά τοὺς ὑπασπιστάς του ἠδύνατο νὰ κάμῃ καὶ — Τούλάχιστον ἔτσι μπορεῖ νὰ μᾶς πᾶς, συμμαχικὸ στρατό.

Καὶ μίαν ἐπὶ εἰς τὰ νέα ἐξάστιχα τοῦ ἄτα δριμύτατα, (μὲ τὴν ἀπαγγελίαν του):

Ὁ Δομοκός, ἡ ἀτιμος συνθήκη καὶ τὰ κράνη
Δὲρ μένει πλέον ἄλλο τι εἰμὴ καὶ . . . τὸ κα

Ὁ διευθυντὴς τοῦ **Μη Χάνεσαι** ἐπανελθὼν μὲ δεκαπενθήμερον ἀπουσίαν εὐχαριστεῖ ἐκ καρδίας ἐγκάρδιον φίλον του κ. **Ἀριστείδην Ρούκην**, διευθύνοντα μετὰ πολλῆς δεξιότητος εἰς τὰς ἀνωμάλους διὰ τὰς ἐορτὰς ἡμέρας τὸ **Μη Χάνεσαι** καὶ συνεργασθέντα τόσον εὐφυῶς μετὰ τῆς λοιπῆς χορείας τῶν συντακτῶν τοῦ **Μη Χάνεσαι** εὐχαριστεῖ ἐπίσης τοὺς προσφιλεῖς συντάκτας τῆς *Ἐφημερίδος*, *Νέων Ἰδεῶν*, *Νέας Ἐφημερίδος*, «*Journal d' Athènes*» καὶ τὸν παλαιόν του φίλον καὶ συνάδελφον, τὸν περιπαθῆ Κλεάνθη Τριαντάφυλλον, δι' ὅσα καλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔγραψαν. Ζητεῖ συγγνώμην παρὰ τῶν τακτικῶν ἀναγνωστῶν τοῦ **Μη Χάνεσαι** διότι καθυστέρησαν ἕνεκα τῆς ἀπουσίας του καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐορτῶν δύο τρία φύλλα ἐκ τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως· ἐλπίζει ὅτι καὶ τούτων τὴν ἔλλειψιν λίαν προσεχῶς θέλει ἐπανορθώσει καὶ νέας δυνάμεις χάρις εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν φίλων του καὶ τὴν εὐνοίαν τοῦ δημοσίου θέλει περιποιήσῃ εἰς τὸ φύλλον του· καὶ ἐπὶ τέλους ἀνακοινεῖ ὅτι μετὰ τοῦ σημερινοῦ φύλλου θέλουσιν διανεμηθῇ ἀγγελίαι τοῦ **Μη Χάνεσαι** πρὸς ἐγγραφὴν νέων συνδρομητῶν καὶ ἐναρξῇ τῆς μετὰ νέων βελτιώσεων τετρακτίς τῆς ἐβδομάδος ἐκδόσεως τοῦ **Μη Χάνεσαι** ἅμα τῇ ἐγγραφῇ ἀριθμοῦ τινος νέων συνδρομητῶν.

Ο ΑΝΗΡ ΚΑΙ Η ΓΥΝΗ

ὑπὸ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ
ΕΠΟΨΙΝ.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ γυνὴ παρὰ τοῖς ἐντελῶς ἀγρίοις λαοῖς χαίρει πλείοτερας ἐλευθερίας ἢ παρὰ τοῖς ἡμιαγρίοις καὶ βαρβάροις· τοῦτο σημαίνει ὅτι ὅσον πλείοτερον τελειοῦται κοινωνικῶς ὁ ἄνθρωπος, τόσον περισσύτερον εἶνε ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας τοῦ τε ἀτόμου καὶ τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ· ἡ ἀλήθεια ὅμως αὕτη ἐφαρμόζεται μέχρι ἐνὸς βαθμοῦ κοινωνικῆς τελειότητος καὶ πολιτισμοῦ, κατόπιν δὲ τοῦ βαθμοῦ τούτου συμβαίνει ἀκριβῶς τούναντίον. Ὁ δὲ λόγος ἔγχεται εἰς τοῦτο, ὅτι παρὰ τοῖς ἀγρίοις ἡ ἐλευθερία δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα ἰδεῶν, ἀλλ' εἶνε αὐτόματος οὕτως εἰπεῖν, προεληθούσα ἐκ τοῦ φυσικοῦ βίου αὐτοῦ, ἐνῷ παρὰ τοῖς μᾶλλον ἀνεπτυγμένοις λαοῖς ὁ μικρότερος βαθμὸς ἐλευθερίας, ἡ δουλεία ἢ ἡ τυραννία ἐμφανίζει βαθμὸν τινα πολιτισμοῦ, διότι τοῦτο προϋποθέτει ἤδη κοινωνικὴν τινα ὀργάνωσιν, διαρρύθμισιν τινα

τῶν σχέσεων τῶν ἀτόμων, ἐπικράτησιν μιᾶς τάξεως αὐτῶν ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἄλλης, αὕξησιν ἐπομένως τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν, ἀγῶνα περὶ τῆς ζωῆς ισχυρότερον καὶ ἄρα αὕξησιν τῆς διανοίας.

Ὡστε παριστάμεθα ἐνώπιον τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου, καθ' ὃ ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐχειροτέρευε, ὅσῳ πλείοτερον ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἀνδρὸς ἐβaine πρὸς τὰ πρόσω, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ περιμείνῃ τις νὰ ἴδῃ ὅτι συνέβη τὸ ἐναντίον. Ἀνάλογον τοιοῦτου φαινομένου βλέπομεν καὶ εἰς ἐν ἄλλο γεγονός.

Αἱ ἰδέαι παραδείγματος χάριν περὶ κοσμογονίας καὶ θεότητος παρὰ τοῖς μὴ ἀνεπτυγμένοις λαοῖς ἢ ὅλως δὲν ὑπάρχουσιν, ὡς παρὰ τοῖς Κάρφοις, ἢ εἶνε λίαν ἀπλατ' ἐνόσῳ δὲ ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἐπλούτιζε, βλέπομεν ὅτι αἱ ἰδέαι αὗται ἐγίνοντο τερατωδέστεραι, ἀλογώτεραι καὶ ἀφυσικώτεραι· ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμέν τινες λίαν πεπολιτισμένων ἐθνῶν τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ αἰῶνος ἡμῶν διὰ νὰ θαυμάσωμεν τὸ ὕψος τῆς παραφροσύνης, εἰς ὃ δύναται ποτε νὰ φθάσῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. Οὕτω, ὡς ἀναφέρει ὁ Büchner, οἱ Ἀρμένιοι ἔχουν τὴν ἐξῆς παράδοσιν περὶ τῆς κοσμογονίας: «Τὸ ἀόρατον καὶ αἰώνιον» ὃν ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν δυνάμιν του καὶ νὰ φανῇ ἐν τῇ δόξῃ του. Ἐν ἀρχῇ ἐδημιούργησε τὸ ὕδωρ μόνον διὰ μιᾶς σκέψεως, καὶ κατέθηκεν ἐν αὐτῷ τὸ σπέρμα

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΠΑΝΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, Τ. ΦΙΛΗΜΩΝ.

[Εἶνε μεσονύκτιον καὶ ἡ σελήνη μεσουρανεῖ· τὰ ἄστρα ἐκπέμπουσιν ἀμυδρὰν λάμψιν, ἐν ᾧ τὰ φανάρια τῆς πόλεως εἶνε ἐσθρασμένα ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ οὐράνιον φῶς ἢ ἐξ ἀμνημονεύτου συνηθείας τῆς ἐταιρίας τοῦ ἀεριοφωτὸς μας. Ἐν χρόνος καλοκαθισμένον ἐπὶ τινος κεφαλῆς περιφέρεται ἔξωθεν τῆς οἰκίας τοῦ Φιλήμωνος.]

— ΠΑΝΟΣ. Ψάλλει κιθαρίζων.

Μὲ τὸ κράνος βαρὺ 'στὸ σκοτάδι
Μὲ τὴν λόγχη σὲ χέρι θρασὺ,
'Στὴ φωτιὰ 'στὸ βουνὸ 'στὸ λαγχάδι.
Τὴν πατρίδα φυλάττω—τίς εἶ.—

(ΜΙΑ ΡΟΜΠΙΑ ΝΤΙ ΚΑΜΕΡΑ). Προβάλλει ασκεπής
από τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας Φιλήμονος.

— ΦΙΛΗΜΩΝ. Τίς εἶ;

— ΠΑΝΟΣ. Κράνος ! Καὶ σύ;

— ΦΙΛΗΜΩΝ. Ρόμπα.

— Π. Καλή.

— Φ. Εἰπέ μοι, ὦ Πάνε, τί τὰ κράνη ταῦτα σημαίνουσι; Ἀέγγως τὸν προχθесινόν μου *Αἰῶνα*;

— Π. (Ψυχρά). Ναί. (ὀλίγον εἰρωνικῶς). Ἄλλ' ἀνέγ-
νων καὶ τὴν **Ἑφημερίδα**.

— Φ. (Ὁπισθοδρομῶν ἐκπλητος). Καὶ πῶς, δὲν ἀνέγνως τὴν ἀπάντησίν μου εἰς αὐτήν;

— Π. Ναί.

— Φ. "Ε. Δὲν εἶδες ἐκεῖ, ὅτι τὰ κράνη εἶναι καὶ ὑπὸ κλιματολογικὴν ἔποψιν καὶ ὑπὸ στρατιωτικὴν καὶ ὑπὸ

» τῆς δημιουργίας, ὅπερ ἔγεινε ἐν ὧν λάμπων ὡς ὁ ἥ-
» λιος· ὕστερον αὐτὸς ὁ θεὸς ἔλαβεν μορφήν ἐντὸς τοῦ
» ὡοῦ ὑπὸ τῇ μορφῇ τοῦ Parambama, δηλαδὴ Θεαν-
» θρώπου. Ἀφοῦ δὲ ἔμεινε ἐντὸς τοῦ ὡοῦ ἑκατομύρια
» αἰώνων, αἰφνης ῥηγνύει τὸ ὦν, ἐξέρχεται καὶ ἀρχίζει
» τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου. Ἐξ ἐνὸς τεμαχίου τοῦ ὡοῦ
» ἐδημιούργησε τὸν οὐρανὸν, ἐξ ἄλλου τὴν γῆν. Ὑστερον
» ὁ ἴδιος θεὸς διηρέθη εἰς δύο ἡμίση, ὧν τὸ μὲν ἐν ἔγεινε
» γένους ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ ἕτερον θηλικοῦ καὶ οὕτω ἐπολ-
» λαπλασιάζσθη εἰς ἀνθρώπους καὶ εἰς ζῶα.»

Ἡ παράδοσις αὕτη εἶνε, κατὰ Büchner, ἡ αἰτία, δι' ἣν οἱ Ἀρμένιοι κατὰ πᾶν νέον ἔτος προσφέρουν πρὸς ἀλλήλους ὤα. Ἐξ αὐτοῦ δὲ οἱ Χριστιανοὶ πατέρες καθιέρωσαν καὶ παρ' ἡμῖν τὴν προσφορὰν τῶν ὠν κατὰ τὸ Πάσχα· ἀλλ' ἔσχον τὴν μεγάλην ἰδέαν νὰ τὰ βάλουν.

Ἀναγινώσκων τις τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν τῶν Ἀρμενίων
περὶ κοσμογονίας ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ ὅτι εἶχε φθάσει
ἤδη εἰς μέγαν βαθμὸν ἡ διάνοιά των, ὥστε νὰ σχηματί-
σῃσι τόσον περίπλοκον ἰδέαν περὶ τῆς δημιουργίας. Ὁ-
λίγον ἔτι ὑπὲρ τῆς ἀν ἦτο ἡ φαντασία των, καὶ ὁ Θεὸς
θὰ ἐξήρχετο ἐξ ἐνὸς Ντολμᾶ.

Οἱ Βαβυλώνιοι παρεδέχοντο ὅτι ἐν ἀρχῇ ὑπῆρχον ὕδωρ μέρος εἰς τὸν ὑπε-
καὶ σκότος πανταχοῦ, ἐνθα περιεφέροντο διαφορῶν εἰδῶν
περατωδῆ ὄντα· ἀλλ' ὁ Θεὸς Bel ἐχώρισεν ἐκ τοῦ χάους **Σ(*)** Ὁρα Δαμαλάν.

... ἀντιβασιλικήν ἀκόμη ἀκατάλληλα διὰ τὸν ἑλλη-
νικὸν στρατόν;

— Π. (τραγικῶς) Τιμολέων ! Δὲν εἶναι πρώτη αὐτὴ
φορὰ, καθ' ἣν ἀπὸ σπόντα χτυπᾷς τὴν βασιλείαν, ἐνθυ-
μουῖμαι μίαν ἄλλην, καθ' ἣν ἀπὸ σπόντα ἐθυμιάτιζες αὐ-
τὴν· ἐνθυμεῖσαι καὶ σύ;

— Φ. (ἐκπληκτος) Πῶς;

— Π. (ἀποτόμως) Ναί. "Όταν ἔγραφες περὶ διαδοχικοῦ (τοῦ διαδόχου) περικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀναιδὴς ἄνεμος ἀνήρπασε χωρὶς νὰ σεβασθῇ τὴν Μεγαλειότητά του. (Τραγικῶς). Μήπως ἄρα γε, Τιμολέων, θέλεις νὰ φέρωσι περὶ καὶ τὰ νέα κρήνη;

— Φ. Ποσῶς.

— Π. Ἀλλὰ τότε;

— Φ. Τότε (καλύπτεται διὰ δημοκρατικοῦ πύλου, ὡς ἐκ τοῦ ψυχους καὶ τῆς ὑγρασίας, ἡ ὁποία τὸν πειραζει),

— Π. (Προσβληθεὶς ἐκ τῆς συνήθους καπελομανίας).
 Ξεκαπελώσου (Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀνοίγεται παράθυρον
 τῆς οἰκίας Καλλιγᾶ καὶ τρεῖς πῖλοι ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλ-
 λον ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πνέοντος ἐκδίκη-
 σιν καὶ διψῶντος δικαιοσύνην καθηγητοῦ τοῦ Ῥωμαῖ-
 κοῦ Δικαίου).

— Π. (Ὁπισθοδρομῶν). Τί βλέπω !

— Φ. (Ἀποκαλύπτεται, ἐν ᾧ τὸ φᾶσμα τοῦ Καλλιγᾶ ἐξαφανίζεται). Ἄλλ' ὦ Πάνε, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποκαλύπτομαι ὑπεῖκων τῇ βασιλικῇ μεγαλειότητι, καὶ σὺ δὲν ἀποκρανοῦσαι ὑποκύπτων τῇ ἀντιβασιλικῇ;

— Π. 'λλ' ὧ Τιμολέων

— Φ. (ἐξάλλος) Ἀποκρανώσου! Καὶ γὰρ Αἰῶνά σοι
πατάξας διανοήξω σου τὸ κράνος!

— Π. (Πετῶν κατὰ τοῦ στόματός του μίαν *μποῦκα*
ἀγνώστου φύσεως) Πάταξον μὲν, λούφαξον δέ.

Κράνος.

τούτου τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ ὕστερον διέταξεν
ἄλλους θεοὺς νὰ πλάσῃσι τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῷα.

Τέλος, κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, καθ' ὃν ἡ ἀνθρωπίνη διά-
νοια ἐφθασεν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον ἀναπτύξεως, ἐν τῇ
πεπολιτισμένη Ἑυρώπῃ τινὲς φρονοῦσιν ὅτι ὁ κόσμος
ἐκτίσθη ὑπὸ ἐνὸς ἀοράτου "Οντος εἰς ἑξ ἡμέρας· ὅτι τὸ
ὄν τοῦτο κατῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσταυρώθη χάριν τῶν
ἀνθρώπων, ὅτι εἶνε πατὴρ τοῦ ἑαυτοῦ του, υἱὸς τοῦ ἑαυ-
τοῦ καὶ πνεῦμα καὶ τῶν δύο ὁμοῦ, ἀλλὰ ἐν ταύτῃ εἶνε
τρεῖς, οἱ τρεῖς δὲ εἰς, ὁ εἰς δὲ τρεῖς (*).

Ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς διανοίας
μέχρι τινὸς συντείνει εἰς τὴν σύγχυσιν καὶ ἀπομάκρυν-
σιν τῆς ἀληθείας, ἀφ' ἐνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἐπι-
κράτησιν τοῦ μὴ ἀληθοῦς καὶ ἐσφαλμένου με ὅλας τὰς
θλιβεράς συνεπειάς· ἀλλ' ὕστερον ὑπερβάσας τὸν φραγμὸν
τούτου ἀπαξ, αἵρεται πλέον ὑψηλὰ καὶ αἰωνίως πρὸς
τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ ἀνὴρ λοιπὸν συναισθανόμενος τὴν ὑπεροχὴν, ἣν ἔχει ἀπέναντι τῆς γυναικὸς ὡς πρὸς τὸ θάρρος καὶ τὴν δύναμιν, καὶ ἔχων συνείδησιν τῆς ὑπερτέρας καὶ ὁλοπνῆς αὐτοῦς ἀποκτείνουσας, διότι λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως ἀγῶνα, ἔσχε τὸ δι-

Ε(*) "Ορα Δαμαλᾶν.

ΔΕΣΠΟΤΑΔΕΣ.

Ἡ μήτραις ἡ Δεσποτικαὶς ἐβγήκαν 'στὸ παζάρι, λοιπὸν ἀμέσως λύσετε, Δεσπότης, τὸ κεμερί, ὅποιος θὰ δώσῃ πρὶ πολλὰ, ἐκεῖνος καὶ θὰ πάρῃ τοῦ Ἐπισκόπου τὸ ράβδι 'στὸ ἅγιό του χέρι. Λοιπὸν ἔμπρός, Δεσπότης μου, εἰς τὴ δημοπρασίαν, πρέπει νὰ δίνη καὶ τί θαρρῶ καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Ὅσον παρὰ θὰ δώσετε γιὰ τὸ Δεσποτιλίκι, ὁ παντοδύναμος Θεὸς διπλὸ θὰ σᾶς τὸν δώσῃ... Ἐκεῖνο τὸ φαρδὺ φαρδὺ Δεσποτικὸ μανίκι πόσα καὶ πόσα πράγματα δὲν ἔμπορεῖ νὰ χῶσῃ! Γιὰ σᾶς ἡ μήτραις ἡ βαρειαῖς, γιὰ σᾶς τὰ πετραχήλια, γιὰ σᾶς οἱ πολυέλαιοι καὶ τὰ χρυσὰ καντήλια.

Πόσος παρὰς, πόση τιμὴ καὶ δόξα σᾶς προσμένει! καὶ μὲ τὸν ὕψιστο θεὸ ἀκόμη θὰ μιλάτε, αὐτὸς θὰ σᾶς μυριοπλουτῇ, αὐτὸς θὰ σᾶς παχαίνει, καὶ ἓνα βῶδι μόνον σας θ' ἀντέχετε νὰ ράτε. Ἡ μήτρα 'στὸ κεφάλι σας ἀκτίναις θὰ σκορπίζει, καὶ ὁ διάκος μὲ τὸ θυμιατὸ θὲ νὰ σᾶς λιθανίζει.

—Πολλὰ τὰ ἔτη, Δέσποτα, θέλω παππᾶς νὰ γίνω...
—Πιστεύω πῶς δὲν ἔρχεσαι μὲ χέρια ἀδειανὰ.
—Ἄς χειροτονηθῶ παππᾶς, καὶ ὅσα θές σου δίνω, ὡς τόσο πάρε κάμποσα, Δεσπότη μου, λιανὰ.
Καὶ ὁ Δεσπότης τὸν παππᾶ ἀπ' τὰ μαλλιά ἀρπάζει, καὶ Ἀξίος καὶ Ἀξίος ὁ κόσμος τοῦ φωνάζει.

—Πολλὰ τὰ ἔτη, Δέσποτα... ἔλα 'στὸ τάδε σπῆτι, μιὰ ὁμορφὴ ἀρχόντισσα νὰ ἐξομολογήσῃς...

—Ἐλα νὰ θάψῃς, Δέσποτα, τὸν τάδε μακαρίτη.

—Ἐλα τοῦ δεῖνα ἀρχόντα τὸν Δράκο νὰ βαπτίσῃς.

—Ἐλα νὰ κάμῃς ἀγίασμό καὶ νὰ μᾶς μνημονέψῃς.

—Ἐλα καὶ μᾶς Μαγδαληνῆς τὸν πόνο νὰ γιαιτρέψῃς.

—Πάρε αὐτὸ τὸ βούτυρο, πάρε καὶ αὐτὸ τὸ μέλι, πάρε κουρμάδες, κάστανά, καὶ λάδι δυὸ τουλούμια. Ὁ γέρο Παππᾶ Γρακουμῆς γιὰ δῶρο σου τὰ στέλλει, σου στέλλει καὶ ὁ Παππᾶ Φωκᾶς δέκα κουτιά λουκούμια.

—Ἐλα μαζί μας, Δέσποτα, νὰ φᾶς καὶ νὰ γλεντίσῃς, καὶ σήκωσε τὸ χέρι σου γιὰ νὰ μᾶς εὐλογήσῃς.

Ὅπου πατήσῃς Δέσποτα, ἐκεῖ καὶ ἡ εὐτυχία, Μαγδαληναῖς ἀπὸ μπροστὰ καὶ διάκοι ἀπὸ πίσω, οἱ ἄγγελοι τριγύρω σου πετοῦνε μ' ἁρμονία, καὶ ὅταν ψάλλῃς, σου βαστοῦν τὰ Χερουβεὶμ τὸ ἴσο. Καὶ ἐδῶ ἡ καλοπέρασις, παρὰς, τιμὴ μεγάλη, καὶ βασιλεῖα οὐρανῶν εἰς τὴν ζωὴ τὴν ἄλλη.

Ἐμπρὸς λοιπὸν μὲ τοῦ Θεοῦ τὴ δύναμι, Δεσπότης, συλλογισθῆτε τῆς τιμαῖς καὶ τὰ καλὰ τὰ τόσα, τὸν κύριον ἡμῶν Χριστὸν, τῆς πάπιας καὶ τῆς κόταις, καὶ τὸ πουργί σας λύσετε καὶ δόστε ὅσα ὅσα.
Ἐ! ἀλλὰ οὐνα, ἀλλὰ τρε, εἰς τὴ δημοπρασίαν, γιὰ νὰ μὴ χάσετε καὶ σεῖς καὶ ἐμεῖς καὶ ἡ Ἐκκλησία

Souris.

καίωμα φυσικῶ τῷ λόγῳ νὰ θεωρῇ τὴν γυναῖκα ὡς ὃν κατώτερον αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως νὰ διαρρυθμίσῃ τὴν πρὸς αὐτὴν σχέσιν τοῦ κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν τῆς.

Ἡ γυνὴ ἡδὴ ὑπετάγη, εἶνε αἰχμάλωτος καὶ τῇ ὀρίσθη ἡ ὑπηρεσία παρὰ τῷ ἀνδρὶ· οὗτος ὅμως ἐξακολουθεῖ τὴν πάλιν. Κοινότης ἀνθρώπων πρὸς ἄλλην κοινότητα συγκρούεται, φυλαὶ πρὸς φυλάς, ἔθνη πρὸς ἔθνη· ἄλλοι μὲν εἶνε νικηταί, ἄλλοι ἡττηθέντες, αἰχμάλωτοι ἢ φεύγοντες τὸν κίνδυνον καὶ διασκορπιζόμενοι εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Ὑπάρχουσιν εὐτυχεῖς, ὑπάρχουσιν καὶ δυστυχεῖς. Εὐτυχεῖς, ὅσοι κατέκτησαν τὰ εὐφωρα μέρη τῆς γῆς καὶ ἐξησφάλισαν ἢ κατέστησαν εὐκολώτερα τὰ μέσα τῆς ζωῆς· ἐργάζονται ἢ ἔχουσι τοὺς κατακτηθέντας δούλους· εἶνε ἀπρόσβλητοι πλέον καὶ ζῶσιν ἐν ἀνέσει, ἀναπνέουσι τέλος ὀλίγον.

Ἐν τῇ στιγμιαίᾳ ταύτῃ ἀναπαύσει ὁ ἀνὴρ σπογγίσας τὸν ἰδρώτα καὶ τὴν κόπιν τῆς πάλης ῥίπτει βλέμματα ἐταστικὰ εἰς τὰ πέριξ, ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν, κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν του·

Τίς εἰμαι; ἐρωτᾷ, τί ζητῶ ἐνταῦθα;

Ἐφριζεν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὅταν ἐφθασεν εἰς θεσίν, ὥστε νὰ προτείνῃ εἰς ἑαυτὸν τὰς ἐρωτήσεις ταύτας. Ἐκεῖνος ἢ ἐκεῖνοι, οὔτινες ἔθεσαν τὰς ἐρωτήσεις ταύτας,

εἶνε βεβαίως οἱ πρῶτοι φιλόσοφοι τῆς Οἰκουμένης. Εἶδεν ὁ ἄνθρωπος (δηλ. ὁ ἀνὴρ) τὸν ἥλιον ἀστράπτοντα καὶ καίοντα τὸ δέσμα του, εἶδε τὰ παμμέγιστα ὄρη, τὴν ἀπέραντον θάλασσαν, ἤκουσε τὰς βροντὰς τοῦ οὐρανοῦ. Ἐνόησε ταχέως ὅτι εἰς ὁμοίους τοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ κτίσῃ πάντα ταῦτα. Ὅ,τι μέγα καὶ ὑψηλὸν καὶ προσβάλλον ἰσχυρὸς τὰς αἰσθήσεις του, τὸ ἐθεωρεῖ ὡς τι ἀνώτερον καὶ ἰσχυρότερον αὐτοῦ· τὸ ἐθεοποιεῖ. Οὕτω ὁ ἥλιος ἐθεωρεῖτο θεός, ἡ θάλασσα, τὰ ὄρη, οἱ ποταμοί, τὰ δένδρα, τὰ μεγάλα ζῶα εἶχον μυστηριώδη δύναμιν καὶ ιδιότητας ἀνωτέρας τῶν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, εἶχον σχέσιν πρὸς τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν κυβέρνησιν τοῦ πατρός· ἦσαν θεοί. Ὁ πρῶτος ἐλέφας ἢ κροκόδειλος ἢ ἡ πρώτη καμήλα ἢ προσβαλοῦσα τὴν ὄρασιν τοῦ ἀνθρώπου ἐθεοποιήθησαν καὶ ἐθεωρήθησαν ἀνώτερα αὐτοῦ. Τόσον ὁ βλάξ ἄνθρωπος ἦτο ἐν ἀρχῇ μετριόφρων!

Δὲν πρέπει δὲ εἰς τὴν ιδέαν περὶ Θεοῦ, ἣν εἶχον τότε νὰ δώσῃ τις τὴν ἀκατανόητον ἔννοιαν, ἣν ἔχει σήμερον· διότι εὐτυχῶς τότε δὲν εἶχον τόσην σύγχυσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον περὶ τοιούτων ζητημάτων, ὅσην εἶχον μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι σήμερον, ἀλλὰ ἡγάπων τὰ συγκεκριμένα πράγματα.

Τί ἐστὶ Θεός; ἀν' ἡρώτας τότε ἓνα τῶν σπουδαιοτέρων φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς, θὰ σοὶ ἐδείκνυε ἀπλουστάτα ἓνα

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΥΑΙ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.

Λονδίνον.

Φίλιπτον Μή Χάνεσαι.

Εύρισκόμεθα ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ «Christmas Time» ἐν Λονδίῳ εἶναι μία κοινωνικὴ ἐπανάστασις. Δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ἐνταῦθα πολὺ διακαίως, ὅτι ὁ ἀναπόσπαστος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης πάγος, διαστέλλεται, ἐκτείνεται, ὁρμαῖ, περιβάλλει διὰ τῶν κρυσταλλοειδῶν μελῶν τοῦ ὀλόκληρον τὴν πόλιν τοῦ Ταμίσεως, περικαλύπτει τὰς καρδίας, σφραγίζει τὰ γραφεῖα, θάπτει τὸν χάρτην, τὴν μελάνην, καὶ τὰ ἀναλόγια, καλύπτει τὰς ἀπειραρίθμους καπνοδόχους τῶν ἐργοστασίων, παρακωλύει τὸν σατανικὸν θόρυβον τῆς κινήσεως τῶν φορτηγῶν ἀμαξῶν, ἀπωθεῖ τὴν μυρμηκίαν τῶν ἐμπόρων τοῦ City πρὸς τὰς γαλιηνιαῖς νοτίους, καὶ τὰς ἀριστοκρατικὰς Δυτικὰς συνοικίας, καὶ τέλος μεταβάλλει τὰ πάντα εἰς ὑπερμέγεθες, ἀκατανύητον ἀτόπτρον, παριστῶν ὅλα τ' ἀντικείμενα τοῦ ἀγγλικοῦ βίου ἀνεστραμμένα.

* *

Τὰ Χριστογεννα διὰ τὸν Ἄγγλον, καὶ ἰδίως διὰ τὸν κάτοικον τοῦ Λονδίνου, εἶναι εἶδος χρονολογικοῦ *ministre plénipotentiaire*, ὅστις φέρει ἐπὶ τῶν ἀκατεργάστων ὤμων του, ὅλας τὰς λειτουργίας τῶν πολιτικῶν ἐορτῶν τῶν Παρισίων, τῶν ἡδυπαθῶν κώμων τῆς Φλωρεντίας, τῶν ἐξημμένων διασκεδάσεων τῆς Μαδρίτης, τῶν δαδοφοριῶν τοῦ Μονάχου, καὶ τῶν 133 σπουδαίων θρησκευτικῶν πανηγύρεων τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι τὸ *carnevale* του, ἡ *fête nationale* του, αἱ ταυρομαχίαι του, τὰ κούλουμά του. Εἶναι ἡ μόνη ταινία ἣτις τὸν συνέχει μετὰ τοῦ

Παραδείσου τῶν ἡδονῶν. Εἶναι ἡ ὄσσις ἐν ἡ ἐξαπλώνει πρὸς στιγμὴν εὐαρέστως τὰ ξηρανθέντα ἐν ταῖς εὐρείαις στέππαις τῆς ὕλης μέλη του. Εἶναι τὸ ὄνειρον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ βίου του. Εἶναι ἡ γλυκεῖα φράσις, ἣτις ψελιζομένη ἐνίοτε εἰς τὰ ὠτά του, ὑπὸ τῆς ἀσθενοῦς πνοῆς τῆς εὐαίσθησias ἣτις τῷ μένει, ὁμαλύνει πρὸς στιγμὴν τὸ ἐρρύτιδωμένον μέτωπόν του. Εἶναι ἡ δικαιολόγησις διὰ τὴν παρατεταμένην ἀνοησίαν του, ὡς συνήθως καλεῖται ἐνταῦθα, τοῦ νὰ ἀνέχηται τὴν ζωὴν. Διατί κυρίως θὰ γίνῃ σύζυγος ὁ Ἄγγλος; Διὰ νὰ ἔχῃ ἐν ἰδιαιτέρον ἄτομον, ὅπερ νὰ κατασκευάσῃ κατὰ τὴν πάνδημον ταύτην ἐποχὴν τὸ Plum-Pudding του. Διατί χαίρεται ὁ γινόμενος πατήρ; διότι ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, θὰ ἦναι ζωηρὰ, τρελλὴ ἐν τῷ οἴκῳ του. Διατί κύπτει ἐπὶ τοῦ Γραφείου του 364 ἡμέρας ἀδιαλείπτως, χαράσων καὶ ἀριθμῶν ἀριθμούς; Διότι διορᾷ μετὰ παιδικῆς ἀγαλλιάσεως τὴν διαιυγῆ, ἑξαλλον, ἡδυπαθῆ ἡμέραν, ἣτις πρόκειται ν' ἀνταμείψῃ ὅλους τοὺς ἀγῶνάς του, καὶ νὰ τῷ χορηγήσῃ ἰσχὺν, νὰ διέλθῃ ἀγογγύστως ἐτέρας 364 ἡμέρας ἀσχολίας. Καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ ἐφαρμόξῃς τὴν φιλοσοφίαν παντοῦ, εἰσέλθε εἰς οἰονδήποτε ἐμπορικὸν Γραφεῖον, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀνεγείρει ῥυθμικῶς τὸ ἐλατήριον τοῦ ἡμεροδείκτου τοῦ ὁ Ἄγγλος ἔμπορος, ὅπως ἴδῃς ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ του μυστηριώδη ἀγαλλίασιν, ἐπὶ τῇ παρόδῳ καὶ ἐτέρας ἡμέρας, ἐπὶ τῇ καταπτώσει δηλ. καὶ ἐτέρου τείχους, χωρίζοντος αὐτὸν ἀπὸ τῆς μαγευτικῆς ἀπόψεως τῶν Χριστουγέννων.

* *

Ἀμὰ τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τοῦ Δεκεμβρίου, ἄρχεται ἐν Λονδίῳ, ἡ περίεργος ἐκείνη πλὴν φυσικὴ ἀπόλαυσις, ἣτις εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς, ἡ μόνη ἀμικτος πάσης λύπης, καὶ ἣν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀπόλαυσιν τῆς προσδο-

ἐλέφαντα ἢ μίαν καμήλαν, ἔχων συνάμα καὶ αἴσθημά τι σεβασμοῦ προσερχόμενον ἐξ ἀορίστου τινὸς ιδέας περὶ τῆς ὑπερανθρώπου καὶ μυστηριώδους δυνάμεως καὶ σχέσεως πρὸς τὸν κόσμον τῶν ζῶν τούτων. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδιζε νὰ καθολικεύσῃ μετ' ὀλίγον τοὺς θεοὺς τῶν διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας, ὡς ἡ εὐλάβεια ἑλλήνων πλοιάρχου πρὸς τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἀντιπροσωπευόμενον ἐν τῷ πλοίῳ ὑπὸ εἰκόνης ἐκ τεμαχίου σανίδος δὲν ἐμποδίζει αὐτὸν ἐνίοτε νὰ διατρύξῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου διὰ τῆς ναυτικῆς του μαχαίρας, ὁσάκις αἱ εὐχαί του δὲν ἐκτελοῦνται ταχέως.

Ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὸν διηνεκῆ ἐξῶθεν ἐρεθισμὸν ὁλονὲν σὺν τῷ χρόνῳ ἐγένετο ζωηρότερα μετὰ τὴν στοιχειώδη θεολογίαν καὶ φιλοσοφίαν, ἡ στοιχειώδης γλυπτικὴ, ἡ μουσικὴ, ἡ ποίησις ἐγεννῶντο πρὸς παράστασιν καὶ ἐξύμνησιν τῶν διαφόρων θεοποιηθέντων ζῶν ἢ πραγμάτων· τὰ εἰς τὸν καθημερινὸν βίον ἀναγόμενα μέσα βαθμῶν ἐτελειοποιῶντο· τὰ ἐργαλεῖα πρὸς τροφήν, πρὸς πόλεμον πρὸς κατοικίαν, πρὸς ἐνδυμασίαν μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ μετὰ αἰῶνας βαθμῶν ἐφευρίσκοντο· ἡ σχέσις τῶν λαῶν ὁλονὲν πολυπλοκώτερα ἐγένετο, διότι αἱ ἀνάγκαι ἠῤῥαζον ὧν ἡ ἐκπλήρωσις ἐπέφερεν εὐκολώτερον τὴν σύγκρουσιν τῶν συμφερόντων· οἱ πολυπληθέστεροι ἦσαν καὶ ἰσχυρότεροι· διὸ φυλαὶ ἦνουν

το πρὸς φυλάς διὰ νὰ προσβάλλωσιν ἄλλας. Ἡ διεύθυνσις τῶν συμφερόντων κοινωνίας τινὸς ἀνθρώπων ἐξ ἀνάγκης ἀντιτίθετο εἰς τὰ ἰσχυρότερα καὶ ἰκανώτερα ἄτομα· ἐντεῦθεν ἡ στοιχειώδης πολιτεία βαθμῶν ἐγεννᾶτο.

Πάντα ταῦτα σὺν τῷ χρόνῳ καὶ βραδέως ἐτελειοποιῶντο διὰ νὰ φθάσωσιν, εἰς ὃν βαθμὸν τελειότητος σήμερον ἐφθασαν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ἀν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἡπείρους ἐν τῇ αὐτῇ σχεδὸν καταστάσει ἔμειναν· τὸ τελευταῖον τοῦτο φαινόμενον δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα ὥστε τὸ παραβλέπομεν καὶ τὸ κρίνομεν κατὰ μέρος.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ τί ἐπραττεν ἡ γυνή; ποῦ ἦτο; Ὑφίστατο τὰς συνεπειὰς τῆς ὀριστικῆς ὑπεροχῆς καὶ προόδου τοῦ ἀνδρός· ἦτο ἐγκεκλησμένη, ὡς αἱ ὀρνίθες εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ ἡ μόνη ἐνασχόλησις ἦτο νὰ κλοσῇ ἢ ὡς βοῦς νὰ ἐργάζεται εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ νὰ μετακομίζει ἐπὶ τῆς ῥάχεώς της τὰ προϊόντα τῆς γῆς εἰς τὴν οἰκίαν.

Διὰ νὰ λάβωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ἱστορίας τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους μέχρι σήμερον, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν ἀποκλειστικῶς τὴν ἀρχαιότητα, ἀλλὰ ἀρκεῖ μόνον νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτῆς θέσεως εἰς τε τὰ πεπολιτισμένα καὶ μὴ σήμερον ἔθνη. (ἀκολουθεῖ)